Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 232. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЖОВТНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 12, 1979 No. 232. VOL. LXXXVI.

ВЕЛИЧАВИЙ ПОХОРОН СВ.П.О. Д-РА ВАСИЛЯ КУШНІРА, ПОЧЕСНОГО ПРЕЗИДЕНТА КУК І СКВУ

Вінніпеґ (КУК). — З найвищими почестями, 1-го жовтня ц. р. українська громада Вінніпеґу й цілої Канади попрощала на вічний спочинок великого провідника всеукраїнської громади, о. д-ра В. Кушніра. В митрополичій катедрі свв. Володимира і Ольги, будівничим якої був померлий і з якої протягом 45 років він обслуговував одну з найбільших українських парафій у світі, дня 30-го вересня ц. р. при здвизі біля двох тисяч людей відправлено Панахиду при співі хору незаступимого мґра Ю. Гнатюка. Наступного дня, знову при вщерть виповненій катедрі, Владика Максим Германюк, митрополит УКЦеркви в Канаді, в асисті 30 священиків відправив Архиєрейську Службу Божу і похорон.

Св. п. о. митрат д-р Василь Кушнір

На похороні УГПЦеркву репрезентував архипресвітер о. д-р С. Савчук. В імені неприсутнього кардинала Джорджа Флагіфа архидієцезію Вінніпеґу заступав монс. Норман Шартран, а від архидієцезії Ст. Боніфасу приймав участь архиєпископ Антуан Гако. Уряди заступила: особистий представник ген. губернатора Е. Шраєра полк. П. Де Смедт з дружиною, прем'єр Манітоби Стерлінг Лайон в асисті д-ра Л. Мелоського і посадник Вінніпеґу Вілліям Норрі в товаристві комішенера Н. Дякова.

У рядах Почесної Сторожі від парафії брали участь: Тома Бойчук, Стефан Ілиняк і Іван Рудяк. Від СКВУ президент М. Плав'юк, від УККА заступник президента Д. Григорчук, сенатор П. Юзик, суддя І. Соломон і представники Екзекутиви КУК: д-р С. Радчук, М. Лехів, М. Вавришин, А. Качор, Л. Філь, І. Іванчук, А. І. Яремович, І. Новосад, д-р П. А. Кондра, В. Вербенюк, Ю. Гвоздулич, П. Башук і д-р І. Глинка.

Після відправ на цвинтарі Всіх Святих, на запрошення катедральної парафії під проводом о. Р. Кисілевського, зібралось понад 300 осіб в залі катедри на обіді тризни для відзначення пам'яті незабутнього о. д-ра В. Кушніра. В катедрі прощальне слово виголосив Владика Митрополит під час Похорону, а на Панахиді о. митрат Р. Добрянський. Під час обіду-тризни, господарем якої був А. І. Яремович, прощали полк. Де Смедт від ген. губернатора Е. Шраєра, В. Кирилюк від Президії СКВУ, Д. Григорчук від УККА, д-р С. Радчук від Президії КУК, посадник В. Норрі від міста Вінніпеґу, М. Прокоп від

(Закінчення на стор. 4)

НОВІ ЗАВДАННЯ ВИМАГАЮТЬ НОВИХ ЗУСИЛЬ

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Уже тільки два з половиною місяця відділяє нас від закінчення цього 1979-го року, в якому нашій найстаршій і найбільшій українській установі в Новому Світі, Українському Народному Союзові, сповнилося 85 років існування і безперервного труду для добра своїх членів, своїй громаді та своєму все ще поневоленому, але нескореному українському народові. Історія 85-літнього існування і праці Українського Народного Союзу — це історія цих невпинних зусиль та їх у багатьох відношеннях і в багатьох випадках спасенних результатів, що їх можна було досягнути тільки і тільки тому справжньому союзові ідей праці та інтересів, що ним був заснований і за все своє існування був та залишається Український Народний Союз!

Максимального скріплення такого власне союзу ідей, праці та інтересів, як ним є Український Народний Союз, вимагає сьогодні можливо більше, ніж будь-коли теперішня ситуація в нашій громаді в обличчі тієї смертельної загрози з боку народовбивчого комуно-московського окупанта для нашого народу на рідній і все ще не своїй землі. Ворог-окупант уже приступив до остаточного виконання проголошеного ним уже раніше вироку смерти для нашого українського народу, намагаючись усіми силами та найбільш рафінованими засобами перетворити його в частину одного „совєтського", а на ділі російського народу, проти чого з таким героїзмом і такою посвятою цей наш народ бореться зі своїми Одержимими у проводі.

Найкращі знавці совєтської завойовничо-імперіялістичної політики однодушно стверджують, що теперішня нагальна русифікаційна політика кремлівських верховодів проти українського та всіх інших поневолених ними неросійських народів тісно зв'язана та попереджає здійснення головної і остаточної мети комуно-московських ватажків: завоювання та підкорення собі всього світу. Виявлення приявности совєтської військової бриґади на Кубі та рівночасно новий і великий похід обману вільного світу пропаґандивним „миролюбством" в роді таких домовлень, як САЛТ II, дають на це переконливий доказ.

Рівночасно ми є свідками, як усі народи, зокрема американський, не втрачаючи надії на збереження миру і для його збереження, мобілізують свої ресурси, зокрема духово-морального порядку, на кожний випадок.

Така максимальна мобілізація однаково духово-моральних, як і матеріяльних ресурсів потрібна сьогодні більше ніж будь-коли, і нам, українцям в Америці і Канаді. Сьогодні нам може більше ніж будь-коли потрібно „встати і бути порахованими", щоб з нами рахувались однаково наші приятелі, як і зокрема наш ворог, ворог нашого народу. Тільки такою мобілізацією ми можемо виправдати ті надії, що їх покладають на нас, українців в Америці і Канаді, наші брати в Україні.

Що ж може бути кращим і більш переконливим виявом тієї нашої мобілізації, як дальше поширення і дальша розбудова тієї нашої „української заморської твердині", того нашого „союзу ідей, праці та інтересів", що ним є Український Народний Союз! Власне з тією думкою та в тих цілях Український Народний Союз проводить свої щорічні організаційні кампанії, яка в цьому році має ще й ювілейний характер, бо відбувається у його 85-річчя.

Метою цьогорічної ювілейної організаційної кампанії Українського Народного Союзу було 4,000 нових членів. Досі виконано заледве половину цього організаційного пляну. Отже, за цих останніх в цьому ювілейному році двох з половиною місяців ми спільними силами і зусиллями повинні змобілізувати до цього нашого Союзу ідей, праці та інтересів ще бодай ДВІ ТИСЯЧІ нових членів!

Чи можемо це досягнути? Без сумніву можемо, якщо матимемо на увазі, що власне Український Народний Союз може оправдано назвати СВОЇМ кожний українець, без уваги на місце його народження, на його віровизнання та на його політичні переконання і партійну приналежність, за виїмком, очевидно, комуністів, та якщо лежать нам на серці ті благородні цілі, що їх уже протягом 85 років здійснює УНСоюз для своїх членів, своєї громади і свого народу. Якщо все це матиме на увазі кожний з нас, зокрема кожний з головних і відділових урядовців та організаторів і якщо усі пам'ятатимемо Франкове, що на кожному з нас „мільйонів стан стоїть" та що кожний з нас за долю тих мільйонів „мусить дать одвіт", тоді ми напевно досягнемо свою організаційну мету.

Для дальшої і додаткової заохоти до цієї організаційної праці, УНСоюз крім звичайних і досі практикованих організаційних нагород, призначив ще й цілий ряд високовартісних надзвичайних вирізнень і нагород, у цьому ПОКРИТТЯ КОШТІВ НА ВІДВІДИНИ В ЕВРОПІ (беручи за базу кошт поїздки літаком і повороту з Ню Йорку до Риму):

1. Для кожного, хто до кінця цього року у 85-річчя УНСоюзу приєднає для нього 85 чи більше членів забезпечених на принайменше 85,000 долярів, життєвого забезпечення.

2. Для представника кожної Округи УНС, яка в цій ювілейній організаційній кампанії виконає на сто відсотків свою організаційну квоту;

3. Для одного (вильосованого в Головній Канцелярії УНС) із новоприєднаних членів.

Союзовці! Громадяни! Усі ми здаємо собі справу з багатьох труднощів, що їх переживає наша Громада в теперішньому — можна б сказати — розтерзаному багатьма суперечностями світі. Немає сумніву, що ті труднощі намагається всіляко підсилювати, а то й викликувати наш ворог, ворог нашого народу, підкидуючи нам всілякі „домашні задачі" та штучно підсилюючи їх. Це відноситься зокрема до нашої зорганізованости, нашої єдности, яких він найбільше боїться, бо ця наша зорганізованість і наша єдність та наші спільні зусилля на допомогу нашому народові в його змаганнях та на оборону його людських і національних прав є одною з найбільших перешкод для здійснення народовбивчих затій ворога. Нашою зорганізованістю і єдністю в рядах УНСоюзу з успіхом завжди зустрічали всі виклики часу та перемагали всі труднощі дня. Повний успіх теперішньої ювілеймої організаційної кампанії Українського Народного Союзу може вітально причинитися до розв'язки наших внутрішніх проблем, як це вже багато разів бувало в минулому, отже буде нашою найбільш правильною відсіччю на затії ворога і тим самим виправданням надій наших братів в Україні і наших друзів у світі.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС

Іван О. Флис
гол. педсідник

Мирон Куропась
заст. гол. предсідника

Сен. Павло Юзик
гол. директор УНС
для Канади

Марія Душник
заступниця гол.
предсідника

Володимир Сохан
гол. секретар

Уляна М. Дячук
гол. касир

Василь Оріховський
гол. організатор

Джерзі Сити, жовтень 1979

ТРЕБА ПОСИЛИТИ ОБОРОНУ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ — КАЖЕ МИКОЛА БУДУЛЯК-ШАРИҐІН

Джерзі Сити, Н. Дж. (В. Л-ць). — У середу, 3-го жовтня ц. р., до приміщень Головної Канцелярії Українського Народного Союзу і редакції „Свободи" загостив, в товаристві голови Комітету Оборони Радянських Політичних В'язнів п. Романа Копчинського незвичайний гість — Микола Будуляк-Шариґін. Повертаючись із свідчення на третьому Міжнародному Трибуналі Сахарова, який, як відомо, відбувався від 26 до 29-го вересня у Вашінґтоні, Шариґін зустрінувся з редакторами „Свободи" і розказав не тільки про своє 10-річне перебування у совєтських в'язницях й концентраційних таборах, але також про переживання інших українських політичних в'язнів та про використовування комуно-московськими імперіялістами дешевої робочої сили, тобто політичних в'язнів, для виробу різних товарів, які Москва опісля продає поза кордонами СССР.

Микола Будуляк-Шариґін

У численних концтаборах, в яких йому доводилося перебувати, Микола Шариґін зустрічався з великою кількістю українських політичних в'язнів. З цього він робить висновок, що українці становлять величезну більшість усіх політичних в'язнів у СССР.

Доля Миколи Будуляка-Шариґіна незавидна. Він малолітнім, бо тільки 13-річним хлопцем приїхав до Німеччини під час Другої світової війни, а відтак поселився у Великій Британії, де закінчив технічні студії з дипломом інженера в ділянці електроніки. У 1968 р., одержавши запевнення британського і совєтського урядів, що йому, як колишньому совєтському громадянинові нічого не станеться, він погодився поїхати в делеґації британських техніків до СССР. Після приїзду до Москви його негайно викликали до КҐБ і запропонували „співпрацю". Коли він рішуче відмовився стати совєтським агентом, КҐБ „постаралося" про його арешт і засудження на 10 років нібито за шпигунство в користь західніх держав. В 1978 р. Шариґінові дозволили виїхати на Захід.

Очевидно, це тільки маленькі уривки з широкої і дуже цікавої біографії Миколи Шариґіна про що він мабуть зі скромности,не згадував у розмові з редакторами „Свободи". Натомість він концентрував свою увагу на теперішніх подіях і на відносинах в СССР та на питанні оборони українських та інших політичних в'язнів, які далі перебувають у численних совєтських концтаборах, ба навіть у психіятричних заведеннях КҐБ. Гість твердив, що голосні протести, писання листів до урядів західніх держав, парляментаристів і навіть до індивідуальних впливових осіб, дуже допомагає політичним в'язням, а у випадку членів Гельсінкських труп допомагає розголошувати їхню, до речі, дуже тяжку і відповідальну працю. Совєтських опресорів дуже турбує факт що хтось на Заході виявляє зацікавлення політичними в'язнями чи групами виконання Гельсінкських угод. Крім того, — заявив Шариґін, — моральна допомога для політичних в'язнів і матеріяльна для їхніх незабезпечених родин — це преважлива справа, яку українці на поселеннях повинні допильнувати. Сам розголос про долю політичних в'язнів часто запевнює їх дальше фізичне існування, — заявив М. Шариґін.

Важливою є також добра інформація й індивідуаль-

(Закінчення на стор. 4)

Літературний Вечір у 80-річчя Бориса Антоненка-Давидовича

Ню Йорк. — Тут, у залі Українського Інституту Америки при 2 Схід 79-та вулиця, в суботу, 13-го жовтня ц. р., Об'єднання Українських Письменників „Слово" влаштовує Літературний Вечір з нагоди 80-річчя відомого українського прозаїка Бориса Антоненка-Давидовича.

У програмі Вечора особисто беруть участь: Марта Гарасовська, Йосип Гірняк, Осип Зінкевич, Григорій Костюк, Надія Світлична, Остап Тарнавський. Письмово чи записані на стрічку слова виголосять: ген. Петро Григоренко, Раїса Мороз і Леонід Плющ, які саме в цей день є затруднені і не можуть бути на Вечорі особисто.

Початок у 4-ій год. по полудні. На закінчення — перекуска і можливість придбати дещо з творів Ювілята.

Пом'янули командира 1 УД УНА сл. п. ген. М. Крата

Ню Йорк, Н. Й. (М. Ґ.). — Сороковий день від смерти сл. п. ген. Михайла Крата, Командира 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії, припадав на понеділок, 17-го вересня ц. р., але відзначено його в Ню Йорку в неділю, 23-го вересня 1979.

Старанням Головної та Крайової Управ Братства Дивізійників, у катедральному храмі Св. Трійці панахиду відправив його настоятель о. протопресв. Артем Селепина, попередивши її поминальним словом про християнські, військові та громадянські чесноти Покійного. Настрій відправи поглиблював мистецький спів катедрального хору. Разом із прапорами Дивізійників, Об'єднання б. Вояків Українців Америки)ОбВУА) та Товариства кол. Вояків Української Повстанської Армії станули теж прапороносці катедри Св. Трійці з українським і американським прапорами. Присутніми під час панахиди, крім мирян катедри, були члени комбатантських організацій, Братства „Броди Лев" і деяке число жінок комбатантів.

О 2-ій годині по полудні в Домівці Братства Дивізійників відбулися Жалобні Сходини, що їх відкрив в. о. голови Головної Управи Братства Роман Данилюк. Він попросив присутніх вшанувати пам'ять пок. Командира Дивізії хвилинною мовчанкою, а тоді запросив до слова полк. Дмитра Бакума, який прочитав нарис біографії сл. п. ген. М. Крата. Доповідь п. н. „Ген. Михайло Крат — Командир Дивізії" відчитав Всеволод В. Будний, ілюструючи її зразками преси Рімінського табору, де були надруковані статті пок. Командира Дивізії.

Домівку Братства прикрашував на чоловій стіні портрет сл. п. Генерала, що його виконав Орест Слупчинський. На бічних стінах розміщено світлини, на яких можна було бачити постать Командира при різних важливих подіях з життя полонених дивізійників у таборах біля Беллярії та Ріміні в Італії, в роках 1945-1947. Жалобні Сходини закінчились, але учасники не розходились домів; у вужчих гуртах, часто — біля світлин, згадували вони сл. п. ген. Михайла Крата теплими словами, повними пошани до Покійного. Дружини нюйоркських дивізійників ще раз засвідчили свою гостинність, частуючи солодким усіх учасників Жалобних Сходин.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ОБОРОНЯЄ НОВІ ЗАХОДИ ДЛЯ ПОБОРЮВАННЯ ІНФЛЯЦІЇ

Вашінґтон. — Президент Джіммі Картер, виступаючи тут на пресовій конференції у вівторок, 9-го жовтня, схвалив заходи Федеральної ради валютної резерви для поборювання інфляції та запевнив, що його уряд вживатиме інших засобів, навіть якщо це мало б надщербити його популярність серед населення та пошкодити йому в надходячих правиборах.

Відповідаючи на ряд питань кореспондентів у таких справах як совєтські війська на Кубі, минулотижневі відвідини Папи Івана Павла II, ситуація на Близькому Сході, можлива кандидатура сенатора Теда Кеннеді на пост Президента ЗСА, надходячі правибори тощо, президент Картер дав до зрозуміння, що „проблемою ч.1 під цю пору є інфляція та швидко зростаючі ціни".

Як відомо, минулої суботи Федеральна рада валютної резерви підвищила позичкову стопу до 12 відсотків та суми дипозитів, що їх банки мусять держати готівкою. Це викликало „ланцюгову реакцію" в країні, бо деякі більші банки вже піднесли позичкову стопу до 14.5 відсотка для їхніх упривілейованих клієнтів. Це вправді тимчасово дещо підсилило доляр на міжнародних валютних біржах та частинно здержало зріст ціни на золото, але на американських біржах вартісні папери впали на пересічно 26.45 доляра, що сильно занепокоїло американських фінансистів.

Президент Картер заявив що його уряд був „здивований" темпом інфляції, яка зростає швидкістю пересічно 13 відсотків річно, хоча уряд передбачав тільки 7 відсотків. Він уважає, однак, що дотеперішні заходи федерального уряду причинились до зменшення безробіття та до зниження федерального бюджету.

(Закінчення на стор. 4)

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР РІЗКО ВІДПОВІВ БРЕЖНЄВУ І НАТАВРУВАВ СССР

Вашінґтон. — Президент Джіммі Картер на своїй пресовій конференції в минулий вівторок, 9-го жовтня ц. р., різко відповів Леонідові Брежнєву на промову того совєтського лідера, що її він виголосив у Східньому Берліні в минулу суботу. Президент назвав обітницю Брежнєва, що СССР зредукує дещо свої війська в Центральній Европі та зменшить число стаціонованих там ракет з атомовими „головками", як маневр, щоби спонукати західні держави Европи до припинення власного дозброювання задля самозбереження.

Президент вказав на модернізацію совєтських збройних сил, особливо в ділянці далекосяжних атомових ракет, та звернув увагу, що Москва прагне зупинити процес модернізації збройних сил західніх країн. Він підтвердив, що ЗСА готові встановити на західньоевропейському суходолі біля 600 новітніх ракет з атомовими „головками" із засягом на середущу віддаль та що ЗСА і західньоевропейські країни, членські держави Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) не припинять модернізувати свої збройні сили без уваги на совєтські обіцянки.

Президент водночас вказав на різниці, існуючі між СССР і ЗСА: СССР є тоталітарною країною, ЗСА — демократичною, — СССР нехтує людськими і громадянськими правами — ЗСА шанують їх і сприяють їм, — СССР кладуть найперший натиск на збройні сили — ЗСА на економічний розвиток і добробут своїх громадян.

За найпершими коментарями — це була найрізкіша промова президента Картера на адресу Москви, яку він будь-коли виголосив. Але водночас президент Картер підкреслював „спільні цілі" ЗСА і СССР — змагання, щоби виминути нуклеарну війну та зберегти мир.

МІЖНАРОДНА АМНЕСТІЯ АПЕЛЮЄ ДО БРЕЖНЄВА У СПРАВІ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

Лондон. — Пресове аґентство Ройтерса інформує, що Міжнародна Амнестія, головна квартира якої знаходиться в Лондоні, Велика Британія, і яка різними способами намагається допомагати політичним в'язням в усіх країнах світу, звернулась з окремим закликом до генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Леоніда І. Брежнєва звільнити усіх в'язнів у Совєтському Союзі, які були засуджені за свої політичні, релігійні чи інші переконання і припинити використовування психіятрії для політичних цілей.

У відкритому листі до совєтського лідера Міжнародна Амнестія заявляє, що її кампанія в обороні совєтських політичних в'язнів збігається з відзначуванням у Совєтському Союзі т. зв. большевицької революції 7-го листопада ц. р. і недалекими Спортовими Ігрищами, які відбуватимуться у літніх місяцях не тільки в Москві, але також в багатьох інших містах СССР.

Ігор Корчной, син відомого шахіста, не бажає служити в совєтській армії

Москва. — Пресові аґентства інформують, що Ігор Корчной, 20-річний син відомого шахіста Віктора Корчного, який перебуває на Заході, скривається перед побором до совєтської армії.

Приятель родини Корчних, — яка намагалася виїхати на Захід, але совєтська влада не годиться на її виїзд, — заявив, що молодий Ігор може бути засуджений на 3 роки в'язниці, якщо його зловлять і це тільки за відмову служити в армії, бо не є виключено, що до цієї справи йому прокуратура може нав'язати ще й інші „злочини". Владімір Кнох заявив кореспондентові аґентства ЮПІ, що Ігор і його 47-річна мати, які живуть постійно в Ленінграді, не тратять надії на виїзд, помимо трикратної відмови совєтських еміґраційних чинників.

Віктор Корчной, як відомо залишився на Заході в 1976 році, не бажаючи повертатись до Совєтського Союзу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Тільки сила переконує Москву

Треба привітати заяву президента Картера на адресу Москви, яку він склав під час своєї пресової конференції в минулий вівторок, 9 жовтня. Президент правильно збагнув дійсну ціль „примирливої" промови Леоніда Брежнєва, яку той виголосив минулого тижня у Східньому Берліні, — правильно схарактеризував обіцянку Брежнєва зменшити дещо совєтські збройні сили в Центральній Европі, як маневр для замилення очей західніх країн, щоби вони не дбали про свою безпеку. Президент Картер поставив крапку над „і", назвавши Совєтський Союз тоталітарною і безбожницькою країною, яка нехтує людськими і громадянськими правами і дбає в найпершу чергу про якнайсильніші свої збройні сили, і протиставив З'єднані Стейти всім тим характеристичним рисам совєтської імперії. Президент Картер слушно відповів Брежнєву, що Америка не припинить модернізації своїх збройних сил, ані теж суперництва в ділянці ідей і не допустить до військової переваги Совєтського Союзу над збройними силами Заходу.

Промова Президента була доказом, що керівні кола цієї країни таки здають собі справу з дійсного характеру совєтської тоталітарної, безбожницької й імперіялістичної потуги і що західні військові кола пильно стежать за розбудовою совєтської збройної сили всупереч усім псевдомиролюбним запевненням і всій пропаганді Москви. За деякими найпершими коментарями американської преси — той рішучий виступ президента Картера мав на увазі президентські вибори в наступному році. Хай і так — це доказувало би, що президент Картер свідомий, що широкі кола американського суспільства насторожені супроти Москви і воліють бачити тверду, а не м'яку поставу уряду супроти кремлівських володарів. Всі знавці Совєтського Союзу і всі знавці психіки його володарів знають віддавна, що тільки сила має для них переконливу вартість. І ця сила мусить проявитися не словами, а ділами — відважними ділами, які не лякались би совєтських погроз, ані не йшли б на гачок совєтської нібн миролюбної пропаганди. Коли у широкому світі підупав престиж Америки, — коли в Об'єднаних Націях створилась протиамериканська коаліція комуністичних і „невтральних" азійсько-африканських країн, то це сталося тільки тому, що Америка дозволила Кубі під самим боком Америки перетворитися у совєтську військову базу, і тільки тому, що Америка веде провід у „детанті", який насправді, в реальній дійсності, послаблює Захід і скріплює совєтську імперію. Та совєтська імперія ніколи не відкликала і не змінила своєї завітньої цілі — угробити вільний світ і завести у всьому світі „комуністичний рай". Тому президент Картер цілком слушно, згідно з правдою, підкреслив, що в політиці совєтського уряду на найпершому місці стоїть скріплювання своїх збройних сил — так дієтся від перших днів московської жовтневої революції в 1917-му році: негайне створення і безперервне скріплювання збройної сили, яка спершу завоювала і підкорила своїй терористичній системі всі існуючі тоді на Сході Европи самостійні держави, між ними Українську Народну Республіку, та після того поширювання своєї безпосередньої і посередньої влади на щораз нові країни на всіх континентах світу. І коли президент Френклін Делано Рузвелт перейшов до історії як світлий реформатор у ділянці соціяльних прав американських громадян, то перейшов теж до історії із сумною славою автора горезвісних мирових договорів в Ялті і Потсдамі, які стали підвалинами совєтської імперії.

Одна помилка тягне за собою другу і дуже трудно зробити відворот на шляху політичних помилок. Самі совєтські верховоди своєю агресивною політикою силують Америку завертати із шляху угодівства в ім'я миру: мир може бути збережений тільки тоді, коли Америка і її союзники будуть сильнішими за совєтську імперію. Всі прагнуть миру — але на базі сили, а не слабости. Президент Картер промовляв з позиції сили — і цього прагне не тільки американський нарід, але й увесь вільний світ.

Ген. Петро Григоренко

ЗА НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВА ПІДСОВЄТСЬКИХ НАРОДІВ

(Промова виголошена 29-го вересня 1979 року у Вашінгтоні під час Третього Міжнародного Трибуналу Сахарова. На домагання ген. П. Григоренка та інших колишніх українських політв'язнів цю промову включено позапрограмово)

(3)

Боролись і боряться українці, між ними тяжко хворі Микола Руденко і Олексій Тихий, а також Мирослав Маринович, Микола Матусевич, Левко Лук'яненко, Василь Овсієнко, Олесь Бердник, який уже сьомий місяць голодує, Юрій Литвин, батько і син (Петро і Василь) Січко, Йосип Зісельс, Олексій Мурженко.

Людміла Алєксєєва, виступаючи в перший день переслухань, розказала про дійсно велику роботу, що зробила Московська Гельсінкська група на захист прав людини. З гордістю слухав ту розповідь, бо в діях групи є якась невеличка краплина і мого труду, як члена тієї групи, частина моєї душі, мого серця. Але, гадаю я, є потреба насвітлити справу з іншого боку. Поперше, я хочу нагадати, що діяла не одна Московська група. Правда ця група, якщо успіхи в діях розглядати з точки зору кількости і якости документів, зробила найбільше. До цього є багато причин, одначе я не буду їх вичисляти, скажу тільки, що не останньою мірою є те, що в Москві мешкають члени дипломатичних представництв, кореспонденти, і Москва є центром міжнародного туризму. Але робота важиться не тільки папером, а й живою кров'ю людей. І ось підсумок тієї крови. Вірменська група зуміла себе так заявити, і за це заплатила всім своїм складом. Троє засуджені і один примушений на еміґрацію. Але група відроджується. Як і вірменська, повністю винищені також литовська і грузинська групи. Перша з них вже відродилась, а друга, я надіюся, відродиться.

Але найцікавіші порівняння виникають, коли ми розглядаємо Московську і Українську групи. КҐБ всі групи винищувало, домагалося припинення їхньої діяльности. З малими групами (4-5 членів), то було не дуже трудно. Групи, які ставили опір своєму знищенню, рекрутуючи все нових і нових членів, дають можливість порівняти, якими методами борються в Москві, а якими в союзних республіках.

Обидві групи мали первісний склад по 11 членів-засновників. За період своєї діяльности Московська група втратила 13 членів, але двоє з них уже вернулися із заслання і працюють в групі. Втрати в Українській групі приблизно теж 12.

Але які ж втрати? Пристосовуючи військову термінологію, можна сказати, що це безповоротні втрати. Лише один член української групи, Петро Вінс, відбувши рік табору, був висланий за кордон. Всіх інших членів групи КҐБ ховає так, щоб не випустити. Хіба можна мати надію на майбутнє засудженому на 12 років і тяжко пораненому Миколі Руденкові, або ув'язненому на півтора десятка літ хворому на цироз печінки Олексієві Тихому? Засуджують так, щоб знищити людину і настрашити тих, хто навколо їх, щоб ніхто не пішов на їхні місця. В Московській групі із 13 покараних лише троє засуджені на довгі терміни, решта втрат складається з такого: троє — присуджені до заслання, 5 примушено до еміґрації, один позбавлений совєтського громадянства і одного загрозами примушено до відходу із членів групи.

Те саме є із застрашуванням через бандитські напади і терористичні дії КҐБ — провокативно бандитська організація, і їхні методи скрізь однакові. Але багато залежить від того, де і як дають їм волю. В Москві агенти КҐБ бандитським нападом вбили Костя Багатирьова. Але розголос, наданий цьому випадку, зупинив КҐБ. Випадок з Багатирьовим так і залишився окремим випадком. А в Україні вбивство художниці Алли Горської не осталось поодиноким. За нею було вбито художника Ростислава Палецького. І вбивцю не знайшли, як і не шукали вбивцю Алли Горської і Костя Багатирьова, але діло розгорнулось. Під час слідства закатували українського письменника Ґелія Снєґірьова. Останньо (18-го травня 1979) закатовано композитора Володимира Івасюка. Широко застосовується хуліганське побиття активних правозахисників. Двічі був побитий Петро Вінс, недавно побито доктора Маленковича, коли він зайшов у двір свого приятеля на заздалегідь умовлену зустріч.

Але ще страшнішу справу вчинило КҐБ у Вірменії. Трьох молодих чесних людей, серед яких був один член Об'єднаної Вірменської Партії (НОП), безпідставно обвинуватили в терористичному вчинку (вибух в московському метро 8-го січня 1977 року) і без відкритого суду розстріляли. Всі ці бандитські дії КҐБ, особливо остання (вірменська) носить відверто колоніяльний характер.

Проти цього соціялістичного колоніялізму потрібна рішуча міжнародна протидія. Треба поставити перед Організацією Об'єднаних Націй питання про геноцид кримських татар і совєтських німців та про деколонізацію Совєтського Союзу.

Треба роз'яснити людям, що теорія злиття націй при соціялізмі є антилюдська теорія, за допомогою якої маскується і виправдується геноцид і новітній соціялістичний колоніялізм.

Під час наступних Сахаровських слухань треба ясно і недвозначно видвигнути питання совєтського колоніялізму і геноциду.

(Кінець)

Михайло Кушнір

ДО ПРОБЛЕМИ ВІДРОДЖЕННЯ ІСЛЯМУ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

(6)

На пожвавлення релігійного руху вплинула сучасна політична ситуація. Західні держави, що в очах визнавців релігії Пророка репрезентують християнський світ, дали, на жаль, в останніх роках докази, що оголошені ними ідеали, в ім'я яких вони нібито вели Другу світову війну, насправді не мають для них ніякої вартости.

Палкі загальнолюдські гасла Атлантійської Хартії, а опісля статуту ОН, виявились димовою заслоною, якою закрито приватні інтереси великодержав, одинокою ціллю яких є безпека власної шкіри за всяку ціну та роблення інтратних торговельних інтересів. У вислілі почала розповсюджуватися глибока погорда до Заходу, сполучена з нехіттю до релігії там пануючої і водночас зі зростаючим почуттям вартости власної віри. В наслідок цього, навіть в атеїстичній до недавна Туреччині, помітно постійно зростаючий зворот до ісламської релігії а паніслямістичні організанізації, часто крайньо фанатичні, як „Браття Мусулмани" (Іхуан аль Муслімун) в Єгипті, або „Жертвуючі себе для Ісляму" (Фідине Ісляму) в Ірані, втішаються зростаючою популярністю серед молоді.

На цьому тлі треба розглядати найновіші теж революційні події в Ірані — ісламську революцію Аятолли Хомейні.

* * *

Москва дуже зручно використовує цю ситуацію, щоб здобути для себе світ ісляму. Давня антирелігійна пропаганда, що була головною перешкодою розповсюдження комуністичної ідеології на Близькому Сході не є тепер, на думку кремлівських ватажків, „товаром на експорт". Цілком навпаки, московські большевицькі пропагандисти намагаються тепер доказувати з кораном у руці, що іслям зовсім не виключає марксизму.

Провідники народів мусулманських держав, маючи дуже слабе уявлення про це, що дійсно дієтся в СССР, а вважаючи Велику Британію, а в деяких випадках ЗСА і Францію своїми противниками, дуже часто вірять совєтським підшепам і впадають у пастку московської пропаганди. Однак, твердження, що СССР організує паніслямський і націоналістичний рух на Близькому Сході є незгідне з дійсністю. Большевики намагаються тільки цей новий рух, у якому націоналізм і паніслямізм лучаться в одну спільну, щораз могутнішу силу, — використати для себе і спрямувати його цілковито проти великодержав Заходу.

Це змагання большевиків облегшує їм політика цих великодержав, а особливо ЗСА, Англії й Франції, які незручністю своїх політичних дій спричинили цілу низку конфліктів з Іраном, Єгиптом, Альжиром, Тунісом, Туреччиною. В Ірані, наприклад, неуступчивість і арогація компаній, експлуатуючих нафту, переконаних, що фінансові труднощі приневолять іранців впасти на коліна, спричинила розпучливе рішення заризикувати навіть загально-національну господарську кризу, щоб тільки позбутися чужої організації, яка встрявала у внутрішні і державні справи, трактуючи іранський нарід з погордою. Однак, поза цими безпосередніми причинами, які ми спостерігали в деяких країнах Близького Сходу, лежать глибші причини, а саме те, що мусулманські народи рішилися почати боротьбу за цілковите визволення від гегемонії західніх держав, не тільки політичної, але й господарської. Про те, щоб протидіяти цим змаганням методами „сильної руки", очевидно, не може бути й мови. Часи колоніялізму минули. Світ ісляму дуже добре бачить принижуючу поступливість західніх великодержав, а особливо ЗСА, Англії й Франції та Німеччини, у відношенні до СССР і тлумачить собі те, як вияв слабости. Тому то вживання методи сили в стосунку до мусулманських народів викликало б у них не покору, а лють і штовхнуло б їх остаточно в обійми СССР, який, ясна річ, тільки мріє про це.

Що отже залишається західнім великодержавам? Відповідь проста: сперти політику на засадах правди, на загальнолюдських ідеалах, але дійсно, а не тільки теоретично (як це робить президент Картер) і то навіть за ціну великих жертв та виставлення себе на конфлікт із московською большевицькою навалою. Тільки це може викликати в народів Сходу признання та пошану, й тільки це може спонукати їх до шукання згоди й порозуміння із Заходом.

(Кінець)

Софія Наумович

СВІДЧЕННЯ ОРЛОВА І КУЗНЄЦОВА

Несподівана поява В. Мороза у вільному світі, так усіх нас захопила, що ми призабули про його співзвільнених. Щойно вчорашнє кількакратне проголошення французькими засобами масових інформацій про свідчення голови Гельсінкської Московської групи Орлова з Мордовських таборів, що продісталися на Захід, пригадали нам подібні свідчення Едварда Кузнєцова, який теж досліджував склад „мешканців" таборів. Ці два жидівські дослідники прийшли до тих самих висновків, які українці вже давно задокументували, а саме: у „відкритті" Орлова ствержено, що величезна більшість політв'язнів — це українці й балтійці, що москалі творять у таборах найбільший відсоток кримінального елементу.

Ця вбивча для росіян характеристика заставила нас звернутися до інтерв'ю Едварда Кузнєцова ще з 16-го червня ц. р., під час його побуту у Парижі, якому „Нувель обсерватер" приділив кілька сторінок п. н. „Кузнєцов на волі". Подаємо деякі виписи з нього:

„Буковський думав, що можна знищити режим зі середини, просуваючи в його органи своїх, чесних людей. Я не поділяю цього погляду, бо знаю, що кожний, хто просувається по совєтській драбині, мусить ставати щораз більшою падлюкою... Політв'язень приходить у табір переважно марксистом-демократом, але в цьому новому середовищі швидко переконується, що демократії серед росіян немає, тому й звертається до свого націоналізму. Крім цього, зустріч у таборах з людьми високої культури, чи з повстанцями з України і Прибалтики, — для такого студента, як я, викоріненого вихованням, і відтятого від світу, — відкриває новий світ думок, поширює обрії та історичне знання.

„Я був єдиним жидом у таборі й відкрив релігію завдяки офіційній протирелігійній пропаганді. З журналу „Наука і религія" я дізнався про нових філософів у Франції! Але дехто попадає у зневіру і цинізм, бож коли, за Достоєвським: „Бог не існує, отже все дозволене", то й попадає у цинізм і не вірить у ніякі ідеали. Проте віруючі й націонали не попадають у розпуку. Мій приятель Шумук, що перебував у польських, німецьких і московських тюрмах 34 роки як український націоналіст, все ще вірить, що вийде на волю. Я, якого засудили на смерть, теж не позбувся віри, але не прощу їм того ніколи! Різниця між сталінськими і теперішніми тюрмами така, що за Сталіна винищували зовсім невинних людей масово, анонімно і приховано, а сьогодні про нас знають і величають героями. Колись же гинули й жахливо терпіли фізично, мільйони кращих за нас, приклади чеснот, відваги, інтелігенції. Сьогодні „зеки" терплять , психічно не менше жорстоко, бож продістаються новини з вільного сбіту крізь колючі дроти. Яка ж пропасть поміж понурим буттям у таборі, де трава крізь бетон не проростає, і цими кольоровими поштівками, що приходять із Заходу! Кажуть ‚зеки': ‚десь люди живуть, коли ти тут гниєш!'.

„Я заходився обраховувати пропорційну кількість політв'язнів до кримінальних, але важко ствердити, бож москалі применшують число політв'язнів. КҐБісти так пояснюють цю вказівку Андропова: ‚Коли забагато політичних, то світ почне кричати, — ось чому ми вас судимо як кримінальника'. Ми з Черновим зредагували статут політв'язня, подавши дуже применшений стан політв'язнів на десять тисяч. Та біда в тому, що ця цифра може з дня на день піднестися до десятка мільйонів, бож усе напоготові: табори не знесені, ‚чорних воронів' по достаткам, а КҐБістами можна б залити Европу!

„Серед росіян багато монархістів, слав'янофілів та інших фашистів. До демократизму московський народ ще не доріс. Зрештою московська монархія не була б більшою небезпекою для Заходу, як совєтський режим, що черпає своє коріння у московському минулому. Відомо ж, що московська церква була та є завжди слугою режиму і виконавцем його декретів.

„Щодо Олімпіяди, то я проти бойкоту. Адже москалі не зможуть оберегтися перед зустріччю їхніх підданих з чужинцями. А що як переможець присвятить свою медалю якомусь політв'язневі? Або туристи підуть маніфестувати?

„Український летун Богдан Ребрик мав випробовувати на Північному бігуні атомову бомбу.

(Закінчення на стор. 3)

ТРЕТІЙ МІЖНАРОДНИЙ ТРИБУНАЛ САХАРОВА

[1]

Вашінгтон (УІС „Смолоскип). — Від 26-го до 29-го вересня 1979 року тут, у столиці ЗСА, в будинку американського Сенату, відбувся III Міжнародний Трибунал Сахарова, на якому розглянено різні аспекти дійсности в СССР, заперечування совєтською владою своїх власних законів, питання робітничого руху, національних і релігійних прав.

На заключній сесії Сахаровських слухань, в суботу 29 вересня позапрограмово виступив ген. Григоренко, закордонний представник київської Української Гельсінкської Групи, який у своїй заяві видвигнув питання совєтського колоніялізму і національного ґеноциду в СССР.

Ген. П. Григоренко говорив: „Я хочу почати свій виступ з повідомлення про те, що Юрій Орлов, мій друг і соратник по Гельсінкській Групі, уже в таборі провів обслідування по таборах і тюрмах і в тому обслідженню він знайшов, що в політичних таборах більше 40 відсотків українців, 30 відсотків прибалтійців — латишів, литовців і естонців. Я хочу сказати, що небагато в Америці знають, що є така країна, як Україна. Американець знає Росію, в кращому випадку Радянський Союз. І не знає американець, що є колоніяльна імперія. Про колоніяльний характер Радянського Союзу ви не почуєте заяв. Визволяють будь-які колоніяльні нації, котрих вже навіть немає. Коли немає кого більше „визволяти", тоді Пуерто-Ріко совєти прагнуть визволити від колоніяльної залежности. Тільки чомусь самі пуерториканці не хочуть чомусь визволятись... А про Радянський Союз мови немає. Йдучи за твердженням Валерія Чалідзе, Радянський Союз є теоретиком ліквідації прав людини.

Але Радянський Союз є також теоретиком ліквідації націй. І чомусь громадскість перебуває під впливом тих слів, які Радянський Союз придумав теоретично. Поперше, він назвав себе Радянським Союзом, Союзом нібито рівних націй. Подруге, він видвигнув теорію „злиття націй". Мовляв націям немає потреби ділитися, вони зливаються. Але про те, що в природі немає ще випадку, коли б нації зливалися — про це вони не говорять. Зате проголошують теорію „злиття націй" — теорією прогресивною, згідно з якою приймаються різні заходи, доконуються злочини, провадиться прямо ґеноцид. Ви всі тут чули виступ Сейтмуратової. Не можна забути цього виступу... представити собі смолоскип живої людини, яка хотіла захистити свою сім'ю у власній хаті і для того тільки була примушена обілляти себе горючим і піти на смерть, на страшну смерть... Ви не забудете виступу Руппеля, котрий говорив про родину з 14 осіб, яка пішла в тюрму, тілки четверо вийшли живими і то інвалідами, каліками. Таких, як кримські татари і німці Поволжя є 14 націй і серед них є 50-мільйонова нація, Україна, яка знищується як нація, подавляється, де проводиться фактичний ґеноцид... Ми знаємо ті масові багатомільйонні депортації, ми знаємо про штучний голод, котрий виморив шість мільйонів українських селян. Ми знаємо штучну міґрацію — виїзд людей з України у віддалені місця і навпаки, засилання росіян з Росії в Україну. В результаті всіх цих заходів, тепер понад 10 мільйонів українців живе поза межами України. Вони позбавлені шкіл, літератури, радіо, телевізії на національній мові, а в самій Україні проводиться русифікація, насильна за суттю справи... Партія, котра править Україною, не є українською партією, вона — філіял російської. Пригадуєте собі, як воно було? РКП(б) перемінилась в КПСС. На ділі, український ЦК на правах обкому. І керуюча партія говорить російською мовою. Звідси починається все інше. Вища освіта — російською мовою, в заведеннях — російською мовою говорять, середні школи поволі переводять на російську. Зокрема противним явищем є т. зв. змішані школи, де в тій самій школі, частина вчиться українською мовою, а частина російською. Керівництво школи, життя шкільне — все російською мовою. Значить дітям уже з маленькости прищеплюється, що мови нерівні, що українська мова другорядна мова. Ось і ця насильна, штучна асиміляція називається тим, про що я говорив — „злиттям націй". Не в злиттю націй справа, а справа в тому, що проводиться лінія ліквідації національної різнородности, перемінення всього населення Радянського Союзу на сіру масу, знівельовану в усіх відношеннях, у тому числі в мовному і культурному, з підробленою національною культурою. Спроба ця спрямована на знищення людства, бо людство представляє собою окрему цінність. Кожна нація сама собою має відмінні ознаки. Боротьба ведеться жорстоко. Ось і звідки ті 40 відсотків — сорок і тридцять. Три малі нації прибалтійські і Україна дають 70 відсотків політв'язнів. На це часто не звертають уваги. А коли мова йде про Гелсінкські Групи — тут говорили про двох моїх друзів, заарештованих і засуджених на високі, жорстокі терміни — говорили про А. Щаранського і Ю. Орлова. Тут виступав ще третій член Московської групи, мій друг, Александр Ґінзбурґ, котрий був також засуджений в числі тієї трійки. Але таких засудів у Московській групі — три , я не говорю, що це якийсь привілей, але я говорю, що в Українській групі, яка мала такий же склад — одинадцять осіб. В Українській групі таких засудів одинадцять, цебто 100 відсотків в розрахунку!.. Цілому світові відоме ім'я Шумука. 34 роки людина в тюрмі. Цими днями вийшов Караванський — 33 роки відсидів, а тепер Скрипчук, воїн УПА сидить від 1953 року, до сьогодні сидить і не скоро йому виходити, додадуть ще. Сидить син українського генерала УПА — Юрій Шухевич. 15-річною дитиною взяли його за те, що він син свого батька. Тільки за те. І ось вже 30-ий рік сидить в тюрмі... Проводиться лінія ліквідації всього свідомого, всіх хто бореться, всіх хто відстоює національні інтереси. Все це називається „злиттям націй"... Послухайте уважно про судьби тих людей. Всі вони великі люди. Люди великі своїм характером, своєю волею і тим, що вони зробили для свого народу...".

Після цієї заяви (яка є транскриптом магнітофонного запису в перекладі на українську мову) ген. П.Григоренко відчитав пропозицію постанови Сахаровських Слухань у національному питанню, що присутні прийняли бурхливими оплесками.

Погляд на історію Сахаровських Слухань

Вперше Сахаровські Слухання відбулися в жовтні 1975 року в Копенгаґені (Данія) і їх підготував данський Комітет Східньоевропейських Втікачів, промотором якого був Ойвінд Андрессен. На цих слуханнях, які здобули широкий світовий розголос виступав одинокий українець — д-р Андрій Зварун, віцепрезидент „Смолоскипу". Тексти цих Слухань появились окремими книжками данською, німецькою, російською, італійською та англійською мовами (англомовне видання появилося в 1977 р. у В-ві „Смолоскип").

Друге Слухання відбулося в 1977 році в Римі. На них свідчили Патріярх Йосиф Сліпий і Леонід Плющ. Членами трибуналу (панелю) були українські професори — Б. Боцюрків і В. Маркусь.

Треті Сахаровські Слухання у ЗСА зорганізував спеціяльний Комітет, промотором якого був родич ак. А. Сахарова Єфрем Янкелевич. До Екзекутивного Комітету крім нього входили Патріція Бирнс, Маріо Корті і Альберт Шенкер. Правним дорадником був Ґреґорі Крейґ, екзекутивним директором Людміла Торн, а її асистентом українець Адріян Каратницький. В технічній підготовці Слухань і в їхньому переведенні активну участь брали кілька членів Нюйоркського Комітету Оборони Радянських Політичних В'язнів.

На слуханнях виступило шістдесят свідків різних національностей з СССР, Східньої Німеччини й Польщі. Українськими свідками були: ген. П. Григоренко, Надія Світлична, Раїса Мороз, Петро Вінс і Микола Будуляк-Шаригін.

(Продовження буде)

СВІДЧЕННЯ ОРЛОВА...

(Закінчення зі стор. 2)

Спроба не вдалася й Ребрик майже осліп. Йому треба спеціяльних окулярів, а їх у СССР нема. Я постараюся їх знайти у Парижі. Як теж вислати

його дружині й донці сто рублів на поїздку раз у рік до батька і мужа, бо навіть на пакунок вони не мають. А засудили його за українські пісні й книжки. Це ганьба! І ніякий фонд їм не допомагає! Я можу зацитувати ще двох литовців у такій же біді, і знову двох українців: Олексу Тихого і Левка Лук'яненка. І це тільки в одному "спеціяльному" таборі!

Основний жах цієї тоталітарної системи, що вона винищує національні культури й інтелігенцію. А коли жидові, наприклад, забрати його культуру, то він залишається ні живий, ні мертвий. Це злочин супроти духа, і як сказав не хто інший, а Ісус Христос: „Усе можна простити, крім злочину супроти Св. Духа". Інтерв'ю перевів Жан Каталя.

У Трентоні вшанують 100-річчя народження сл. п. Симона Петлюри

Трентон (С. Ш.). — Покликаний до життя, з представників організацій міста Трентону і околиці Діловий комітет, у склад якого входять Б. Качуровський — голова, А. Галайдіда — місто-голова, Я. Кальман — секретар, Т. Веремієнко, В. Білак — члени, вирішив якнайдостойніше відзначити 100-річчя з дня народження Головного Отамана військ УНР і голови Директорії УНР сл. п. Симона Петлюри.

Діловий комітет закликає українську громаду Трентону і околиці, щоби взяла якнайчисленнішу участь у концерті для відзначення 100-річчя народин співтворця невмирущих ідей 22-го Січня 1918-1919 років та інспіратора дороговказу: „Українська Держава, хоче чи не хоче того ворог, мусить бути Вільною, Самостійною, Соборною і ні від кого Незалежною Українською Державою, всього Українського Народу. Концерт цей відбудеться у неділю, 14-го жовтня ц. р., в год. 4-ій по полудні, в залі української православної церкви св. Юрія Переможця у Ярдвіллі, Ню Джерзі.

У програмі свята: доповідь полк. Української національної Армії, інж. М. Ліщинський. Виступ ансамблю бандуристів під мистецьким керівництвом Володимира Васькова.

Деклямації молодечих організацій ОДУМ, СУМ-А та Пласт-у. Крім того, предбачений сольовий виступ Ст. Шилкевича при акомпаньяменті п-і Софії Берик-Шульц.

Рівночасно Діловий комітет повідомляє, що 14-го жовтня в українських церквах Трентону і околиці будуть віднравлені урочисті Богослужби по сл. п. Симонові Петлюрі та всіх тих борцях, які віддали своє життя за вільну, самостійну і соборну Українську Державу.

Спільне національне свято в Денвері, — 100-річчя народження Симона Петлюри та 50-річчя ОУН

Об'єднання Прихильників Державного Центру Української Народної Республіки та Організація Оборони Чотирьох Свобід України в Денвері, Кольорадо в неділю, 6-го травня ц.р. спільно і врочисто відзначили Дві Великі Річниці: 100-річчя з дня народження Головного Отамана Симона Петлюри та 50-річчя Організації Українських Націоналістів (ОУН). Відзначування пройшли з великим успіхом зокрема тому, що Мирослав Кальба, голова Відділу ООЧСУ запросив на головного промовця о. митрата Семена Іжика з Вінніпеґу, відомого діяча ОУВФ, голову АБН, знаменитого бесідника. Для успіху причинилось і те, що, Концерт влаштовано спільними силами, пособорницьки!

У ранішніх годинах в українській католицькій церкві відслужено Соборну св. Літургію в намірені Українського Народу. Служили: о. крилошанин Петро Смаль, місцевий парох, о. митрат Семен Іжик, гість з Вінніпеґу й о. д-р Павло Баб'як, професор Денверського університету. Співав прекрасно церковний хор під керуванням п. Ярослава Нижника. Патріотичну проповідь виголосив о. митрат Семен Іжик.

Після обіду в авдиторії Смідлей Школи відбувся святочний концерт. Після американського гимну, програму концерту відкрив п. П. Олексієнко, голова Об'єднання Прихильників Державного Центру УНР. Вступне слово виголосив п. Мирослав Кальба, голова Відділу ООЧСУ. Деклямували: Зеня Коритко: „25 травня 1926 р.", Роман Колтонюк: „Ода до України", Евгенія Коцюба: „Попіл Імперії" і Володимир Крушельницький: „Борцям Героям". Палку промову виголосив о. митрат Семен Іжик про життя та військову й державницьку діяльність Головного Отамана Симона Петлюри та про революційну дію Організації Українських Націоналістів за час 50-літнього існування. Ансамбль Бандуристок гарно виконав: „Взяв би я бандуру", „Гей на горі", „Цвіте терень", „Зійшов місяць" (сольо Варвара Завадович, флейта — Марта Орищин) і „По діброві" (сольо Люба Городиська).

Відспіванням гимну „Ще не вмерла Україна" закінчено концерт.

Н.Н.

Вшановуючи пам'ять

бл. п. судді Й. Яновича

складаю на потреби УВАН десять долярів.

Мгр Юліян БАЧИНСЬКИЙ

ПОДЯКА

Дня 16-го серпня 1979 року з Волі Всевишнього, відійшла у Вічність, на 86-му році життя, наша Найдорожча МАМА

бл. п.

НЕОНІЛЯ з КАРХУТІВ МЕЧНИК

вдова по професорові Петрові Мечникові, останньому директорові І. Української Академічної Гімназії у Львові.

Цією дорогою висловлюємо нашу найщирішу подяку Всім, що своєю участю у похоронних відправах вшанували пам'ять Покійної та відпровадили Її на Вічний Спочинок.

Зокрема дякуємо Всеч. о. митратові В. Білинському, пароховї церкви св. Миколая в Пассейку за відслуження похоронних відправ і Всеч. о. М. Перетяткові з Нюарку за відвідини Покійної у шпиталі та уділення Їй Св. Тайни Оливопомазання.

Наша дуже щира і глибока подяка ВШановному д-рові Любомирові Явному за його довголітню совісну і дбайливу лікарську опіку над нашою мамою.

Дякуємо від серця Родині та всім нашим дорогим Приятелям і Знайомим, які піддержали нас морально у хвилинах нашого найбільшого болю і смутку.

Щиро дякуємо Всім, що особисто, телефонічно чи листовно виявили нам співчуття в нашому важкому горю.

Сердечна подяка Всім Тим, що прислали вінки і квіти на Останню Дорогу для Покійної та пожертвували на Служби Божі за спокій Її душі.

Ми дуже вдячні Всім, що зложили щедрі датки на добродійні цілі в пам'ять нашої Незабутньої Мами і згадали Її у своїх молитвах.

Нехай Всевишній Господь винагородить Всіх стократно.

Донька — ОЛЬГА
Зять — ЯРОСЛАВ ЧИПАК

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Петра Воха

присутні на тризні зложили на Фонд Оборони Українських Політв'язнів та на допомогу Юркові Шухевичеві в сумі 450.00 дол.

100.00 дол. — Емілія Вох;
50.00 дол. — Дмитро і Анна Вох;
по 20.00 дол. — д-р Богдан Корчмарик, Антін і Катерина Біланич;
15.00 дол. — Василь і Стефа Полегенькі;
по 10.00 дол. — Михайло і Гелен Вох, Володимир Кіцак, Василь і Галина Гаврилюк, Михайло Федорівський, Павло Пришляк, Григорій і Марія Бура, Микола Шеремета та родина, Микола і Оля Бура, Павло Івашко, Василь Осадчук, Андрій Ружон, Ірина О. Бура, Іван Муха, Михайло Федор, Нуся Вох, М. Глушок та родина, М. Семанишин, Ілля Щупляк та родина,
по 5.00 дол. — Іван та Павліна Трач, Ярослав Бердий, Родина М. Мрочко, Стефан Михайлишин, Степан Вох, Федір Бура, Микола Кардаш, Дон Синґалевич, Дмитро Кіцак, Володимир Козак, Іван Ґалатий;
3.00 дол. — Михайло Вох, мол.;
по 2.00 дол. — Алберт Вох, Пристан, Занчик;
1.00 дол. — Іван Вох.

Дня 29-го вересня 1979 р.

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

за душу Ісповідника св. Віри

бл. п.

о. ЙОСИФА ГІРНЯКА

який після довголітнього ув'язнення і каторги помер в Карпатах, в Україні

будуть відслужені:

в суботу, 13 жовтня, год. 8:30, в Митрополичому Соборі в Філядельфії, Па.;

в суботу, 20 жовтня, год. 9:30, в церкві св. ап. Петра й Павла в Клівленді, Огайо;

в неділю, 21 жовтня, год. 12 вполудне, в церкві св. Юра в НЮ Йорку.

ВОЛОДИМИР ГІРНЯК — брат, Філядельфія
МИКОЛА ГІРНЯК — брат, Клівленд
ІРИНА БУКОЄМСЬКА — сестра, Ню Йорк
ЙОСИП ГІРНЯК — стрий, Ню Йорк

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Друзями і Знайомими, що з волі Всевишнього, по важкій недузі, прийнявши Св. Тайни, помер у Торонті, Канада, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І БРАТ

бл. п.

ЕВГЕН ГУРКО

Народжений 23-го липня 1914 р. в Либохорі, пов. Турка у Карпатах, Західня Україна. Закінчив українську державну гімназію у Перемишлі, а правничі студії докторатом у Відні. Бувший член Пласту та громадських організацій в Аделайді, Австралія і Торонто.

ПОХОРОН відбувся у четвер, 26-го серпня 1979 р. з церкви св. Василія у Торонті. Панахиду і Службу Божу відправили о. Ю. Слота та о. Теофіль Гурко — брат Покійного. Спочиває на цвинтарі Парк Лавн, Торонто, Канада.

У великому смутку:
дружина — СТЕФАНІЯ
дочка — МАРІЙКА
сини — АНДРІЙ І РОМАН
брати — д-р ІВАН, о ТЕОФІЛ
інж. БОГДАН — кузин
сестра — ГОНОРАТА в Україні
д-р Н. ДЕЙЧАКІВСЬКИЙ — шваґер
та ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і в Україні

У глибокому смутку повідомляємо Друзів, Приятелів і Знайомих, що 29-го вересня 1979 року, по тяжкій і довгій недузі, відійшов у Вічність церковно-громадський діяч на Рідних Землях і довголітній Голова Братства ім. Митрополита Василя Липківського

бл. п.

ЯРЕМЕНКО АРКАДІЙ ІВАНОВИЧ

ПОХОРОН відбувся 2-го жовтня 1979 року з церкви св. Софії на цвинтар Елмвуд в Чікаґо, Ілл.

Горем прибиті:

дружина — ОКСАНА
сестра — НАТАЛКА ГАВРИЛЮК з родиною

ТРЕБА ПОСИЛИТИ...

(*Закінчення зі стор. 1*)

ний зв'язок вільних громадян з політв'язнями. Ці речі дуже скоро розходяться серед в'язнів і це їх підтримує на дусі. Гість вважає, що у наших оборонних акціях не слід наголошувати тільки окремих в'язнів, бо ті про яких не згадується за кордоном, почуваються покривдженими. Не треба забувати, — заявив Шаригін, — що серед незгадуваних є багато осіб заслуги яких для руху спротиву в Україні часто перевищають заслуги тих, що про них багато говориться.

Найбільше, на думку М. Шаригіна, треба вдержувати зв'язки з Гельсінкськими групами. При тому він заявив, що Українська Гельсінкська група має повне довір'я до свого закордонного представника ген. Петра Григоренка, його дружини Зінаїди й інших членів Групи на Заході. Шаригін рекомендував творити маленькі групи допомоги політв'язням. Хай поодинокі родини, відділи організацій, чи навіть церковні братства візьмуть під опіку по одній особі і тоді допомогу отримають всі, а не тільки одиниці.

Микола Будуляк-Шаригін звернув увагу, що не слід виключувати фактів з інформацій про політичних в'язнів, не замовчувати прізвищ в'язнів інших національностей, які дуже часто солідаризуються з українцями, якщо переводяться голодівки чи інші протестні акції на ширшу скалю. На запитання, чи не краще було б скоординувати допомогу в одній установі, гість відповів, що для совєтських чинників усі українські установи, не зважаючи на характер їхньої праці, є „буржуазними націоналістичними організаціями", тому краще допомагати в'язням через поодиноких людей. М. Шаригін обіцяв в скорому часі опублікувати прізвища і концтаборні адреси багатьох в'язнів, яким потрібна конечна допомога.

Олімпійські Ігрища, які, як відомо, відбуватимуться в 1980 р. у Москві й інших місцевостях Совєтського Союзу, в тому числі і в Україні, слід відповідно використати. Москва кидає мільйони долярів на пропаганду пов'язану з Ігрищами, а натомість Захід інертно ставиться до цієї справи, — заявив Шаригін, який при тому відмітив, чи радше повторив вже сказане ним у Вашингтоні, що багато олімпійських „сувенірів" вироблені сьогодні руками невільників XX сторіччя, тобто політв'язнями, і цю справу особливо треба наголошувати тут на Заході. Тепер прийшли на Захід інформації, що органи КГБ вже тепер почали „очищати" українські та інші міста від „непевного елементу", підготовляючи їх до Світових Ігрищ.

Про справи Добоша і Климчука в'язні знали тільки із совєтської преси, але совєтській інтерпретації ніхто не вірив. До концтаборів продістаються тільки центральні совєтські газети, — заявив гість, — хоч закон нібито не забороняє читати пресу, яка появляється в СССР. „Вісті з України", яку так щедро висилають совєти емігрантам за кордоном, є забороненою газетою в концтаборах. Така преса може продістатись до в'язнів тільки „підпільним", тобто нелегальним шляхом, або коли КГБ вважає, що в даному числі поміщена „корисна" стаття. Відсутньою була в концтаборах медична, правнича і технічна література. Писаних законів там ніхто не придержується, але це діється не тільки в концтаборах, але також на т. зв. „волі". Совєти дуже бояться друкованого слова за кордоном про відносини в СССР, — заявив гість, — більше як внутрішніх демонстрацій, які вони можуть здушити силою поліції і війська. Радіопередавання є конечною потребою і про це повинні пам'ятати українці на Заході. Плянує написати спогади з власного переживання у совєтському пеклі і з переживання сотень інших політичних в'язнів, до чого заохочували гостя редактори „Свободи", бо він дійсно має феноменальну пам'ять і великий хист до розповіді.

Основною ціллю українських політичних в'язнів і руху спротиву в Україні — це вихід України із Совєтського Союзу і створення самостійної держави. Є також деякі розсіяні, які не противляться такій ідеї, але їх порівняльно мало. Шаригін не виключає можливости, що в найближчому майбутньому будуть звільнені ще інші українські політичні в'язні, але покищо тяжко сказати хто попаде у цю категорію.

Микола Будуляк-Шаригін висловив своє затурбовання справою, яка розгорнулася довкола особи Валентина Мороза.

У розмові порушено ще багато інших важливих питань. Гість зокрема наполягав, щоб українська преса у країнах вільного світу більше і настирливіше наголошувала на своїх сторінках дисидентські справи і справи оборони українських політичних в'язнів, засуджуючи за це совєтський тоталітарний режим. Самі в'язні в своїй обороні багато не можуть зробити бо, як заявив Шаригін сам Андропов, шеф КГБ:„за тебе королева Британії не буде виповідати війни Совєтському Союзові", але вільні люди, як це вже показалось на практиці, могли б зробити дуже багато для полегшення долі політв'язнів та їхніх родин і зближення дня волі для свого народу.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР...

(*Закінчення зі стор. 1*)

Економічні аналітики уважають, що підвищення позичкової стопи матиме негативний вплив на продаж і куплю домів, а також на будівлю нових житлових домів. У цьому році число нових будинків знизилось до 1,7 мільйона з 2,02 мільйона в минулому році. Це у свою чергу сповільнить продукцію і продаж хатнього влаштування. У загальному, думки економічних аналітиків є поділені щодо заходів федерального уряду для поборювання інфляції та запобіження можливої рецесії.

Совєтсько-східньонімецький комунікат повторює заяву Брежнєва про зменшення кількости совєтських вояків

Східній Берлін. — Совєтський Союз і Східня Німеччина опублікували спільний комунікат у наслідок розмов, які перевів генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Леонід Брежнєв з урядом комуністичної Німеччини. У комунікаті, між іншим, говориться про заповіджене зменшення на 20,000 вояків совєтських збройних сил у Східній Німеччині та відтягнення 1,000 танків і деяку кількість іншого військового виряду.

Політичні спостерігачі і західні дипломати стверджують, що мова документу набагато гостріша, ніж сама промова Брежнєва, яку він виголосив в Східньому Берліні з нагоди 30-річчя існування т. зв. Демократичної Республіки Німеччини в суботу, 6-го жовтня ц. р. У першу чергу в комунікаті висловлено погрози на адресу З'єдинених Стейтів Америки і країн НАТО, що розміщення американських стратегічних ракет з атомовими „головками" в країнах Европи може довести до атомової війни. „З'єднані Стейти Америки і Західня Німеччина, яка особливо зацікавлена у розміщенні таких американських ракет, грають у дуже небезпечну гру", — говориться у спільному совєтсько-східньонімецькому комунікаті, який був опублікований після візиту Брежнєва до Москви. Автори комунікату стверджують, що переведення американського пляну в життя означатиме нові перегони в озброєнні, що у свою чергу шкодитиме політиці детанту і може навіть довести до війни з ужиттям атомової зброї.

Перестороги зокрема звернена проти Західньої Німеччини, уряд якої прихильно висловився про розміщення американських ракет які, на думку канцлера Гельмута Шмідта, збалянсують мілітарну силу НАТО та збройних сил східнього бльоку. Остаточне рішення у цій справі западе на конференції міністрів держав НАТО в грудні ц.р. Крім Німеччини на розміщення ракет провізорично погодились Велика Британія, Бельгія і Голляндія. Німеччина не хоче бути єдиною, яка прийме нові ракети ЗСА.

Загально припускають, що запропонований Брежнєвим плян зменшення совєтських збройних сил був в першу чергу скерований проти американського пляну розміщення ракет, бо і в комунікаті згадується, що є ще час „завернути з цієї небезпечної дороги", яка мовляв, веде до військової конфронтації.

Джордж Міні плянує зрезигнувати з посту голови АФП-КІО

Вашінгтон. — Джордж Міні, 85-річний президент Американської Федерації Праці і Конгресу Індустріяльних Організацій (АФП-КІО), який очолював цю велику профспілку на протязі 25-ох років, заявив, що він дефінітивно плянує зрезигнувати з цього посту вже в листопаді цього року.

Рішення Міні подав до відома під час пресконференції в п'ятницю, 28-го вересня, секретар-скарбник спілки Лейн Кіркленд. Раніше Міні повідомив 33-членну екзекутивну раду, що він не плянує кандидувати поновно на пост президента АФП-КІО під час конвенції, яка має початись тут 15-го листопада. Хоча Міні не подав причин відмови поновної кандидатури, його найближчі товариші і співпрацівники твердять, що до його рішення причинився поганий стан здоров'я. Міні не почувається добре від минулого квітня, коли він зазнав контузію ноги під час гри в гольф.

Подаючи до відома рішення Міні, Кіркленд висловив „глибоку любов і пошану для цієї великої людини", вказуючи на його великий вклад у розвиток робітничого руху, зокрема в ЗСА. У відповідь на запит Кіркленд заявив, що він кандидуватиме на пост президента АФП-КІО. Лідери робітничого руху уважають, що Кіркленда, якому 57 років, підтримуватиме Міні та що він виграє вибори.

СПРОСТОВАННЯ

Під час відвідин Папи Івана Павла II в українському католицькому соборі Непорочного Зачаття у Філядельфії в четвер, 4-го жовтня ц. р., з Головного Уряду УНСоюзу були також присутні: заступниця головного предсідника Марія Душник і головний організатор Василь Оріховський.

ПОМЕР СВ. П. ІНЖ. ЮРІЙ СВІСТЕЛЬ

Трентон, Н. Дж. — У середу, 10-го жовтня, помер тут нагло при праці на удар серця св. п. інж. Юрій Свістель, активний член місцевої української громади. Помер на 62-му році життя. Похорон відбудеться в суботу 13-го жовтня. Покійний був членом 245-го Відділу УНСоюзу.

ВЕЛИЧАВИЙ ПОХОРОН...

(*Закінчення зі стор. 1*)

БУК, д-р З. Погорецький від Саскачевану, о. д-р С. Савчук від Української Православної Громади, мгр І. Геврик від УНС, д-р О. Сокольський від української громади Торонто, О. Загорода від І-ої Дивізії УНА, Марія Томчишин від Сестрицтва парафії, інж. А. Качор від катедрального БУК, Люба Гнатюк від Пласту, сотник О. Паньків від Товариств Зброї і Ветеранів, І. Рудяк від Братства парафії і від родини померлого кузинка Марія Навроцька з Торонто. Крім вище згаданих, в похороні від СКВУ брав участь д-р Ф. Мартинюк і колишній ген. секретар СКВУ та колишній федеральний посол з Торонто мгр Ю. Шимко.

Із прощальних промов, треба спеціяльно підкреслити знамените слово виголошене в катедрі Митрополитом Максимом Германюком, який в мовах українській, англійській і частинно французькій прощав сл. п. о. д-ра Кушніра як великого і заслуженого священика і великого провідника українського та заслуженого громадянина Канади. Під час обіду надзвичайно зворушливе прощання виголосив довголітній співробітник і повірник померлого, о. архипресвітер д-р Савчук і д-р Сокольський з Торонто, який склав „доземний поклін великанові нашого часу" і просив вибачення за кривди, які були йому заподіяні.

Крім усних промов, господар обіду А. І. Яремович відчитав кондолєнційні телеграми й листи від: ген. губернатора Е. Шраєра, від прем'єр-міністра Канади Дж. Кларка, спеціяльне звернення прем'єра Манітоби С. Лайона, Федерального Міністра С. Папроського, мейора Вінніпегу В. Норрі, Українського Конгресового Комітету Америки, Польського Конгресу Канади і Манітоби, Суспільної Служби Манітоби, та численних Відділів КУК з терену Канади.

Екзекутивний директор Централі КУК д-р С. Яр. Кальба був відповідальний за комунікати й зв'язок з українськими організаціями, з урядами й урядовими представниками та з пресою, телевізійними й радіовими програмами, які подавали безперервні вістки про смерть і похорони сл. п. о. д-ра В. Кушніра, як великого лідера української громади і як речника й оборонця прав самостійної України у вільному світі.

Увечері після похорону, Екзекутива Президії Централі КУК відбула Жалібне Засідання при участи представників СКВУ і УККА.

Відбудеться виставка „Дитяче Мистецтво" в Українському Музеї в Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. (М. С.). — У зв'язку з Міжнародним Роком Дитини і Роком Української Дитини, в Українському Музеї в Ню Йорку відбудеться виставка праць дітей дошкільного і шкільного віку. Виставка, на якій будуть показані праці українських дітей з різних міст Америки і яка охоплюватиме такі дитячі праці, як: малярство, скульптура, рисунки, ручні роботи й інше, відкриється у суботу, 13-го жовтня ц. р.

Виставка „Дитяче Мистецтво" приміщуватиметься на 5-му поверсі Українського Музею; її можна буде оглядати в середи, суботи і неділі від год. 1-5 по пол., а в п'ятниці від год. 3-7 вечора, починаючи з днем 13-го жовтня до 18-го листопада. Під час виставки буде висвітлюваний дитячий фільм „У тітки Квітки" — широко відому телевізійну дитячу програму у Канаді.

У зв'язку з виставкою Український Музей влаштовує Мистецьку Студію для дітей — серію безкоштовних лекцій для дітей у віці від 3-14 років. Лекції відбуватимуться суботами, почавши від 13-го жовтня до 18-го листопада о год. 1:30 по полудні.

По ближчі інформації проситься телефонувати на (212) 228-0110.

Запросіть до себе „Козу-Дерезу"

Не пошкодуєте, якщо запросите до своєї громади на виступ театральну групу з виставою „Коза-Дереза". Це цікава і весела змодернізована оперета Миколи Лисенка, яку влаштовано з нагоди Року Української Дитини. Участь, сповнену молодечим ентузіязмом, взяли членки дівочого хору „Веснівка", яким диригує Квітка Зорич-Кондрацька і запрошені гості, які виступили в чоловічих ролях. Чотири вистави відбулися 2-го та 3-го червня у залі Сент пол Сентер, переповненій публікою різного віку. Оперету супроводила електронічна музика, інструментальну аранжеровку якої виконав Глен Морлі. У виставі виступали такі артисти: Коза — Х. Козак, Жиди — Я. Войтихів та М. Парцей, Баба — Л. Коцур, Дід — Р. Зазуля, Син — М. Чума, Лисичка Сестричка — виступали назміну Д. Боровець та Д. Шаранкевич, Зайчики — М. Голик і У. Трачук, три „модні" Вовки — Я. Волошин, А. Мацко, О. Мацьків, чотири добродушні ведмеді — О. Радь-Войтів, Л. Коморовська, І. Набережна, І. Подільчак, Рак-Неборак — виступали назміну — Л. Бабяк та Х. Протас.

Квітка Зорич-Кондрацька не тільки була диригентом хору, але вона у цій опереті проявила ініціятиву, підготову та всю величезну працю. Їй допомагали Тарас Шиповник — режисер-хореограф, Таня Онищук — керівник сцени, Маріянна Запаринюк — асистентка керівника. Декорації проєктувала Ширлі Рол, технічним керівником був Павло Балан. Костюми та характеризація — І. Яців, М. Голик та Л. Хичій. Чудові маски проєктувала Віра Яцик-Тупіс. Хто проєктував знамениті костюми — не було подано.

Оригінальна музика була злучена дуже ефективно з ектронічною музикою, хоча в деяких моментах була заголосна.

Оперету в оригінальний спосіб змодернізував Тарас Шиповник. Гарна програмка роботи І. Маковецької. Розгорнувши її діти мають образок „Кози - Дерези", який можуть розмалювати і завішати в себе в кімнаті.

Ця оперета внесла всім присутнім — і малим і великим — подих радости та свіжости в буденне життя.

Оксана Бризчук-Соколик

Афганські повстанці напали на столицю провінції

Пешавар, Пакістан. — Пресові агентства, покликаючись на інформації з джерел руху спротиву в Афганістані, повідомляють, що з'єднання повстанців, які складаються з мусулманських племен і ведуть боротьбу проти комуністичного уряду в Кабулі, сильно підтримуваного Совєтським Союзом й іншими комуністичними державами Східньої Европи, напали на провінційну столицю Гардес, звели там затяжні бої із військовою залогою, вдерлися до міста, підпалили кілька урядових будинків і визволили з ув'язнення 750 політичних в'язнів.

Речник повстанців заявив що з'єднані сили партизанів перетяли шляхи до столиці, щоб не наспіло підкріплення і знищили 6 танків та багато інших військових панцирних возів. Місто Гардес в провінції Пактія розположене 65 миль від афганської столиці Кабулу недалеко від пакістанського кордону. У бою повстанці вбили 50 урядових військовиків і поранили понад 70.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ БРЕСЛАВСЬКИЙ, член УНС Відд. 316 УНДому в Рочестері, помер 10-го червня 1979 р. на 72-му р. життя. Народився в Кропивник, пов. Калуш; членом УНС став 1948 р. Залишив у смутку дочку Анну Мікет. Похорон відбувся на цвинтарі Голі Сепальчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ЮРІЙ ВАРЕНИК, член УНС Відд. 153 ім. Л. Мишуги у Філядельфії, помер 11 липня 1979 р. на 50-му році життя. Нар. 1929 р. в Чехо-Словаччині; членом УНС став у 1962 р. Залишив у смутку сина Леона і доньку Люсю та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 16 липня 1979 р. на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

АНДРІЙ ГЛУШКО, член УНС Відд. 276 св. Миколая в Ембрідж, Па., помер 22-го квітня 1979 р. на 69-му році життя. Нар. 1909 р. в Україні; членом УНС став 1955 р. Залишив у смутку двох братів і дві сестри в Україні. Похорон відбувся 27 квітня 1979 р. на цвинтарі св. Андрея в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ГРИГОРІЙ ПРОТАС, член УНС Відд. 379 св. Юрія в Чікаґо, Ілл., помер 11 серпня 1979 р. на 54-му р. життя. Нар. в с. Довге, Станиславів, Україна; членом УНС став у 1951 р.Залишив у смутку дружину Марію, сина Вілліяма, дочку Александру і 2 внуків. Похорон відбувся 15 серпня 1979 р. на цвинтарі св. Миколая в Чікаґо. Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Семків, секр.

МАРІЯ БЛЮЙ, членка УНС Відд. 29 в Нантікок, Па., померла 15 серпня 1979 р. на 80-му р. життя. Нар. 1899 р. Членом УНС став 1934 р. Залишила у смутку родину: Анну, Михайла, Гелен, Амелію, Марію, Теодора, Ольгу і Реймонда. Похорон відбувся 20 серпня 1979 р. на цвинтарі Голі Трансфігурейшен (укр. кат.) в Нантікок, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Ольга А. Маліщак, секр.

АННА НАЗАРЧУК, членка УНС Відд. 292 св. Івана Хрестителя в Детройті, Міч., померла 5 липня 1979 р. на 75-му р. життя; членкою УНС стала 1929 р. Залишила у смутку дочку Гелену, сина Леонарда, 8 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 11 липня 1979 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті.

Вічна Їй Пам'ять!
С. Федик, секр.

МАРІЯ СИДОР, членка УНС Відд. 5 св. Миколая в Асторії, померла на 85-му р. життя. Залишила у смутку дочки: Катрю, Анастазію та сина Григорія (усі одружені) та 6 внуків. Похорон відбувся 17 серпня 1979 р. на цвинтарі св. Михаїла в Джексон Гайтс, Асторія, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Я. Хоманчук, секр.

МИХАЙЛО ЦЮК, член УНС Відд. 70 помер 15 липня 1979 р. на 71-му р. життя. Нар. 1908 р в с. Поздяч, пов. Перемишль; членом УНС став у 1961 р. Залишив у смутку дочку Анну, зятя Петра, 4 внуків, 4 сестри і 1 брата. Похорон відбувся 19 липня на цвинтарі Голі Крос в Норт Арлінгтон.

Вічна Йому Пам'ять!
Микола Шеремета, секр.

МАРІЯ НАЛЕПА, членка УНС Відд. 65 св. Володимира в Елизабет, Н. Дж.; членмерла 13 травня 1979 р. на 77-му р. життя. Нар. 1901 р. в Елизабет, Н. Дж.; членкою УНС стала в 1920 р. Залишила у смутку синів — Данила, Андрія й Івана, 9 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 17 травня 1979 р. на цвинтарі Роздейл в Лінден, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Андрій Сміт, секр.

ПИЛИП ЦИБУЛЯК, член УНС Відд. 427 ім. Івана Франка в Ст. Кетринс, Онтаріо, помер 21 липня 1979 р. на 73-му р. життя. Нар. 1905 р. в селі Цішки, Золочів, Зах. Україна; членом УНС став 1940 р. Залишив у смутку дружину Олену, синів: Евгена, Володимира і Тараса, невістку і двох внуків; в Україні одного брата і 5 сестер. Похорон відбувся 23 липня 1979 р. на цвинтарі Вікторія Лавн у Ст. Кетринс, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Дяків, секр.

МИКОЛА ПЛЕКАН, член УНС Відд. 217 ім. св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., помер 10 серпня 1979 р. на 90-му р. життя. Нар. 1887 р. в Україні; членом УНС став у 1925 р. Залишив у смутку дружину Марію, дочки: Анну і Перль; синів: Івана, Данила і Вілліяма; 18 внуків і 13 правнуків та інших членів родини. Похорон відбувся 14 серпня 1979 р. на Голі Сепальчер цвинтарі в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Т. Кубарич, секр.

ЕВА Р. ЗУҐЕРОНІ, членка УНС Відд. 316 в Рочестері, Н. Й., померла 7 липня 1979 р. на 60-му р. життя. Нар. 1919 р. в Одесі, Н. Й.; членкою УНС стала 1967 р. Залишила у смутку чоловіка Гуґо, дочку Патрицію і 2 внуків. Похорон відбувся 10 липня 1979 р. на цвинтарі Вайт Гевен Меморіял Парк в Рочестері, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа